

Universitat de Lleida

GUIA DOCENT
AVALUACIÓ
NEUROPSICOLÒGICA

Coordinació: MORA TOSQUELLA, ESTHER

Any acadèmic 2023-24

Informació general de l'assignatura

Denominació	AVALUACIÓ NEUROPSICOLÒGICA			
Codi	14802			
Semestre d'impartició	1R Q(SEMESTRE) AVALUACIÓ CONTINUADA			
Caràcter	Grau/Màster	Curs	Caràcter	Modalitat
	Doble titulació: Màster Universitari en Psicologia General Sanitària i Màster Universitari en Neuropsicologia	2	OBLIGATÒRIA	Semipresencial
	Màster Universitari en Neuropsicologia	1	OBLIGATÒRIA	Semipresencial
Nombre de crèdits assignatura (ECTS)	6			
Tipus d'activitat, crèdits i grups	Tipus d'activitat	PRAULA		TEORIA
	Nombre de crèdits	1.4		4.6
	Nombre de grups	1		1
Coordinació	MORA TOSQUELLA, ESTHER			
Departament/s	PSICOLOGIA, SOCIOLOGIA I TREBALL SOCIAL			
Informació important sobre tractament de dades	Consulteu aquest enllaç per a més informació.			
Idioma/es d'impartició	Català Castellà Anglès			

Professor/a (s/es)	Adreça electrònica professor/a (s/es)	Crèdits impartits pel professorat	Horari de tutoria/lloc
GELONCH ROSINACH, OLGA	olga.gelonch@udl.cat	3	
MORA TOSQUELLA, ESTHER	esther.mora@udl.cat	3	

Objectius acadèmics de l'assignatura

S'espera que l'alumne, un cop cursada la matèria, sigui capaç de:

- Realitzar una presa de decisions crítica i fonamentada sobre les proves neuropsicològiques a utilitzar de forma individualitzada per a cada tipus de pacient.
- Aplicar de manera adequada els components bàsics de l'exploració neuropsicològica.
- Estructurar i redactar un informe clínic segons els estàndards internacionals.
- Buscar de manera eficaç la informació científica que fonamenta el coneixement.
- Analitzar críticament la informació científica trobada.

Competències

Bàsiques

CB06 Posseir i comprendre coneixements que aportin una base o oportunitat de ser originals en el desenvolupament i / o aplicació d'idees, sovint en un context d'investigació.

CB07 Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements adquirits i tenir capacitat de resolució de problemes en entorns nous o poc coneguts dins de contextos més amplis (o multidisciplinaris) relacionats amb la seva àrea d'estudi.

CB08 Que els estudiants siguin capaços d'integrar coneixements i enfrontar-se a la complexitat de formular judicis a partir d'una informació que, sent incompleta o limitada, inclogui reflexions sobre les responsabilitats socials i ètiques vinculades a l'aplicació dels seus coneixements i judicis.

CB09 Que els estudiants sàpiguen comunicar les seves conclusions -i els coneixements i raons últimes que les sustenten- a públics especialitzats i no especialitzats d'una manera clara i sense ambigüitats.

CB10 Que els estudiants posseeixin les habilitats d'aprenentatge que els permetin continuar estudiant d'una manera que haurà de ser en gran manera autodirigida o autònoma.

Generals

CG2 Formular hipòtesis de treball en recerca i en la pràctica clínica en l'àmbit de la neuropsicologia aplicant el mètode científic.

CG3 Aplicar els fonaments ètics i deontològics en la pràctica professional de la neuropsicologia.

CG5 Elaborar comunicacions orals i escrites, tant científiques com clíniques i divulgatives, adaptades a contextos

específics sobre temes relacionats amb la neuropsicologia.

Específiques

CE2 Elaborar un pla d'exploració neuropsicològica adient per aconseguir un diagnòstic i pronòstic correcte basat en l'evidència.

CE3 Efectuar una exploració de tipus neuropsicològic adaptada a la tipologia de pacient segons l'edat i altres característiques rellevants.

CE6 Utilitzar correctament les tecnologies adequades per a la correcta exploració, estimulació i / o rehabilitació neuropsicològica.

Continguts fonamentals de l'assignatura

Bases de l'exploració clínica neuropsicològica.

Bateries d'avaluació neuropsicològica.

Avaluació conductual, funcional i de la qualitat de vida.

L'entrevista neuropsicològica.

Elaboració d'informes neuropsicològics.

Eixos metodològics de l'assignatura

1. Classes presencials els divendres a la tarda, en horari de 16h a 20h
2. Lectura crítica i anàlisi de documents
3. Elaboració d'informes/treballs
4. Estudis de casos
5. Treball individual.
6. Pràctiques

Pla de desenvolupament de l'assignatura

La present assignatura es desenvoluparà de forma seqüencial al llarg d'un mes de durada (4 setmanes). Està composta per 2 blocs:

Bloc 1: Avaluació neuropsicològica en població adulta (2 primeres setmanes - del 08/01/2024 al 21/01/2024).
Professora Olga Gelonch.

Bloc 2: Avaluació neuropsicològica en població infantil (les següents 2 setmanes - del 22/01/2024 al 04/02/2024).
Professora Esther Mora.

El contingut teòric de l'assignatura serà facilitat a l'inici de l'assignatura. Aquest comprendrà guies d'estudi i/o recursos bibliogràfics. Part de la bibliografia que es presentarà serà de revisió i lectura obligatòria i altra serà bibliografia complementària, si bé de lectura recomanable. La bibliografia obligatòria serà accessible via online (accés obert) o bé estarà disponible des de la biblioteca de la UdL. El contingut teòric que s'assenyalarà com a material de lectura obligatòria serà avaluat mitjançant **2 exàmens tipus test en format online** (un examen corresponent al Bloc 1 i un altre corresponent al Bloc 2), Els exàmens es realitzaran a través de l'apartat "tests i qüestionaris" del campus virtual.

- Examen tipus test 1: corresponent al Bloc 1. Estarà disponible per realitzar-se des de les 9:00 h del dia 20

de gener del 2024 a les 23:55 h del 23 de gener del 2024.

- Examen tipus test 2: corresponent al Bloc 2. Estarà disponible per realitzar-se des del les 9:00 h del dia 3 de febrer del 2024 a les 23:55 h del 6 de febrer del 2024.

L'alumne haurà de fer 2 **activitats d'aprenentatge** durant el transcurs de l'assignatura (les instruccions i el mitjà d'entrega d'aquestes activitats es realitza mitjançant l'apartat "Activitats" del Campus virtual):

- Activitat d'aprenentatge corresponent al Bloc 1. Disponible a partir de les 9:00 h del 8 de gener del 2024. Data màxima d'entrega: 22 de gener del 2024 a les 23:55 h.
- Activitat d'aprenentatge corresponent al Bloc 2. Disponible a partir de les 9:00 h del 22 de gener del 2024. Data màxima d'entrega: 5 de febrer del 2024 a les 23:55h

Es desenvoluparan 4 **sessions presencials** que tindran lloc quatre divendres a la tarda durant el transcurs de l'assignatura, on s'aprofundirà amb el contingut, es treballaran les activitats d'aprenentatge i es realitzaran activitats pràctiques. L'horari serà de 16 h a 20 h.

- Sessions presencials Bloc 1. Dates: 12 i 19 de gener del 2024
- Sessions presencials Bloc 2. Dates: 26 de gener i 2 de febrer del 2024

Sistema d'avaluació

L'Avaluació de l'assignatura es realitza mitjançant 3 tipus d'avaluacions:

1. **Resolució de Casos** – 50%

- Activitat d'Avaluació 1: Activitat d'aprenentatge Bloc Adults – 25%
- Activitat d'Avaluació 2: Activitat d'aprenentatge Bloc Infantil – 25%

Aquesta activitat serà recuperable en cas de no superar-se, amb una puntuació màxima de 8

2. **Prova escrita** - 40%

- Activitat d'Avaluació 1: Examen tipus test online (Bloc Adults) - 20 %
- Activitat d'Avaluació 2: Examen tipus test online (Bloc Infantil) - 20 %

Aquesta activitat serà recuperable en cas de no superar-se, amb una puntuació màxima de 8

3. **Activitats pràctiques en les sessions presencials** – 10 %

Per aprovar la matèria cal obtenir una puntuació mínima de 5 en la nota mitjana ponderada de la nota final. Cal obtenir una puntuació mínima de 4 en l'Avaluació 1 - Resolució de casos- i en l'Avaluació 2 -Prova Escrita-. En el cas que la nota de l'avaluació sigui inferior a 5 o la nota mitja proporcional no arribi a 5, l'estudiant haurà de presentar-se a una prova d'avaluació final en el període d'exàmens del semestre.

Segons la Llei 2/2022 de convivència universitària i la Normativa de Convivència de la UdL:

1. Si es còpia o es plagia premeditadament es retira l'activitat d'avaluació (si es detecta que hi ha més del 20 % de plagi a través de l'eina de detecció de plagis del Campus Virtual /i(urkund; si es detecta una xuleta, etc.), , es farà arribar un informe a la coordinació del grau i a cap d'estudis i s'inicia un expedient disciplinari.

2. Si es còpia o es plagia de forma espontània (parlar en un examen, mirar l'examen del company/a...), s'aplicarà

mesures proporcionades (retirar l'activitat, per tant queda suspesa), paral·lelament es farà arribar un informe a la coordinació del grau i a cap d'estudis. Es valorarà si cal obrir un expedient disciplinari.

Bibliografia i recursos d'informació

BLOC 1: L'AVALUACIÓ NEUROPSICOLÒGICA EN LA POBLACIÓ ADULTA

BIBLIOGRAFIA OBLIGATÒRIA

- Blázquez Alisete, J.L., González Rodríguez, B., Paúl, N. (2011). Evaluación neuropsicológica. En J. Tirapu, M. Ríos y F. Maestú (Eds) *Manual de Neuropsicología* (pp. 35-56). Viguera https://www.researchgate.net/publication/270822855_Evaluacion_Neuropsicologica
- Pérez-García, M. (2012). *La evaluación neuropsicológica. FOCAD. Formación Continuada a Distancia* (Vol. Enero-Marzo). [La evaluación neuropsicológica. FOCAD](#)
- Martínez Noguera, Á. y Tirapu Ustároz, J. (26 de junio de 2019). Evaluación neuropsicológica: una revisión. <https://neurobase.wordpress.com/2019/06/26/evaluacion-neuropsicologica-una-revision/>
- García Molina, A., Tirapu Ustároz, J., & Roig Rovira, T. (2007). Validez ecológica en la exploración de las funciones ejecutivas. *Anales de Psicología*, 23(2), 289-299. [Validez ecológica en la exploración de las funciones ejecutivas](#)
- De Noreña Martínez, D., González Rodríguez, B., & Muñoz Marrón, E. (2019). Guía práctica para la elaboración de informes neuropsicológicos. UOC Disponible en línea biblioteca UdL

COMPLEMENTÀRIA

- Lezak, M. D., Howieson, D., Bigler, E. D., & Tranel, D. (2012). *Neuropsychological Assessment* (5th ed.). Oxford: Oxford University Press.
- Junqué, C., & Barroso, J. (2009). *Manual de Neuropsicología*. Síntesis Psicología.
- Tirapu, J., Ríos, M., & Maestú, F. (2012). *Manual de Neuropsicología*. Viguera Editores
- Onandia Hinchado, I., Sánchez Sansegundo, M., Oltra Cucarella, J. (2019). Evaluación neuropsicológica de los procesos atencionales. Síntesis
- Corral Varela, M. (2018). Evaluación neuropsicológica de la memoria. Síntesis
- González-Nosti, M., Herrera Gómez, E. (2019). Evaluación neuropsicológica del lenguaje. Síntesis
- Sanz Blasco, R., Ruiz-Sanchez de León, JM. (2021). Evaluación neuropsicológica de la emoción y motivación. Síntesis
- García Molina, A. (2018). Evaluación neuropsicológica de las funciones ejecutivas. Síntesis
- Strauss, E., Sherman, E., & Spreen, O. (2006). *A Compendium of Neuropsychological Tests: Administration, Norms, and Commentary*. Third Edition. Oxford University Press
- Tzotzoli, P. (2012). A guide to neuropsychological report writing. *Health*, vol 4 (10): 821-23 <https://www.patapiatzotzoli.com/wp-content/uploads/2016/05/A-guide-to-neuropsychological-report-writing.pdf>
- Vanderploeg, R. D. (2000). *Clinician's guide to neuropsychological assessment* (2nd ed.). Mahwah: Lawrence Erlbaum Associates. https://elmirmohammedmemorypsy.files.wordpress.com/2017/10/clinician_s-guide-to-neuropsychological-assessment.pdf
- Cristian, B. (2022). Fundamentos Teórico-Técnicos para la Comprensión y Detección de la Simulación de Déficits Neurocognitivos. *Rev. Chil. Neuropsicol.*, 16(1): 23-27, 2022 <https://dialnet.unirioja.es/servlet/articulo?codigo=8356407>
- Sherman, E.M.S., Brooks, B.L., Iverson, G.L., Slick, D.J., Strauss, E. (2011). Reliability and Validity in Neuropsychology. In: Schoenberg, M., Scott, J. (eds) *The Little Black Book of Neuropsychology*. Springer, Boston, MA. [Reliability and Validity in Neuropsychology](#)
- Vakil E. Neuropsychological assessment: principles, rationale, and challenges. *J Clin Exp Neuropsychol.* 2012;34(2):135-50. doi: 10.1080/13803395.2011.623121. Epub 2011 Nov 17. PMID: 22087572. [Neuropsychological assessment: principles, rationale, and challenges](#)
- Spooner DM, Pachana NA. Ecological validity in neuropsychological assessment: a case for greater consideration in research with neurologically intact populations. *Arch Clin Neuropsychol.* 2006 May;21(4):327-37. doi: 10.1016/j.acn.2006.04.004. Epub 2006 Jun 12. PMID: 16769198. [Ecological validity in neuropsychological assessment](#)

BLOC 2. L'AVAUACIÓ NEUROPSICOLÒGICA EN LA POBLACIÓ INFANTIL

OBLIGATÒRIA

- Pérez-Jara, C i Ruíz, Y (2022). Evaluación neuropsicológica en niños con trastornos del neurodesarrollo. *Revista Médica Clínica Las Condes*; 33 (5) 502 - 511
- Baron, I., S (2018). Pediatric Clinical Neuropsychology: growth of subspecialty. En Baron, I., S (2018). *Neuropsychological evaluation of the child. Domains, methods, & cas estudis* (p. 4-21). Oxford.
- Apunts facilitats pel campus virtuals
- Anderson, V., Northam, E i Wrennell, J (2019). *Developmental Neuropsychology*. Routledge (30 pàgines).
- Conde, C., Gómez, A.F., Melero, R., Narbona, N., Onandia-Hinchado, I., Rodriguez – Melchor, G., Rodriguez – Ortíz, P (2021). *Guía para la evaluación neuropsicológica del trastorno por déficit de Atención e Hiperactividad*. Consorcio de neuropsicología. http://www.infocop.es/pdf/guia_evaluacion_neuropsicologica_tdah.pdf

COMPLEMENTÀRIA

- Portellano, J.A (2018). Evaluación clínica. En Portellano, J.A (Ed.) *Evaluación Neuropsicológica Infantil* (p.73 – 84), Síntesis. En línea <https://www.sintesis.com/data/indices/9788491711414.pdf>
- Rosselli y Ardila (2016). Historia de la Neuropsicología Infantil. *EduPsykhé*, vol. 15 nº 1, 5-13. <https://dialnet.unirioja.es/servlet/articulo?codigo=6349991>
- Onandia-Hinchado, I., y Del Olmo, A.F (2023). *Manual de Neuropsiología Infanto-juvenil*. Madrid: Psara Ediciones.
- Asociación Americana de Psiquiatría. (2013) . *Manual diagnóstico y estadístico de los trastornos mentales* (5ª ed.) . Arlington , VA: . American Psychiatric Publishing
- Sue Baron, I (2018). *Neuropsychological Evaluation of the Child: Domains, metohds, and Case Studies* (2nd ed.). Oxford University press.
- Ruiz Sánchez de León, J.M (2016). *Manual de neuropsicología pediátrica*. Madrid: ISEP. DOI:10.13140/RG.2.1.3492.6968
- Matute, E.; Inozemtseva, O.; González Reyes, A.L. & Chamorro, Y. (2014). La Evaluación Neuropsicológica Infantil (ENI): Historia y fundamentos teóricos de su validación. Un acercamiento práctico a su uso y valor diagnóstico. *Revista Neuropsicología, Neuropsiquiatría y Neurociencias* 14(1), 68-95.
- Solovieva, Y., & Quintanar-Rojas, L. (2014). Principios y objetivos para la corrección y el desarrollo en la neuropsicología infantil. En *Prevención y evaluación en Psicología*. Puebla: Manual Moderno, 61-74.